

Σύναξη Κατηχητών – Ἱερὰ Μονή Ἀγίων Πατέρων Περάματος **Κυριακή 27 Σεπτεμβρίου 2026**

Σᾶς καλωσορίζω στή **φιλόξενη Ἱερὰ Μονή μας** καί ἐπικαλοῦμαι γιά σᾶς καί τούς οἰκείους σας τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, μέ τήν πρεσβεία πάντα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί τῶν Ἀγίων Θεοφόρων Πατέρων, πού ἀγάπησαν τή νεότητα καί ἔγραψαν εἰδικές μελέτες. **Οἱ 318 Θεοφόροι Πατέρες**, στούς ὁποίους εἶναι **ἀφιερωμένη ἡ Ἱερὰ Μονή μας**, συγκρότησαν **τό 325 μ.Χ. στή Νίκαια τῆς Βιθυνίας τήν Α΄ Οἰκουμενική Σύνοδο**, μέ ἀφετηρία τήν **αἵρεση τοῦ Ἀρείου**, ὁ ὁποῖος ἀμφισβήτησε τή θεότητα τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου. Ἀργότερα, **τό 787 μ.Χ.**, 350 Πατέρες συγκρότησαν, στήν ἴδια πόλη, **τήν Ζ΄ Οἰκουμενική Σύνοδο**, πού μετά τήν εἰκονομαχία, **ἀποκατέστησε τίς ἱερές εἰκόνες**. Οἱ σχετικές ἀποφάσεις δέν ἐπικράτησαν ἄμεσα, λόγω ἀσεβῶν αὐτοκρατόρων, ἀλλά ἡ θεολογία της ἐνσωματώθηκε στή **Σύνοδο τοῦ 843 μ.Χ.**, μέ τήν **ὀριστική ἀναστήλωση τῶν ἱερῶν εἰκόνων**, ὅποτε καί καθιερώθηκε ἡ **Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας**.

Συναχθήκαμε καί ἐφέτος, γιά τά πολύτιμα παιδιά μας, πού ὀφείλουμε νά κατηχήσουμε καί νά ἐκκλησιοποιήσουμε. Ὅλα τά προβλήματα ἔχουν διέξοδο ἐφόσον ὁ ἄνθρωπος, ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, ἀπό νεαρῆς ἡλικίας δηλαδή, ἐκκλησιοποιηθεῖ, γίνει συνειδητό μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ὁδός πρὸς τόν Χριστό δέν ἐξαρτᾶται μόνο ἀπό γνώσεις ἢ ἄλλες κοσμικές ικανότητες, πού ἐντυπωσιάζουν πρὸς στιγμή. Ἐδῶ προέχει τό **βίωμα καί σ' αὐτό προηγεῖται ὁ κατηχητής καί ἡ κατηχήτρια**. Ἐκεῖνοι **προετοιμάζονται, μελετοῦν, ἱεροποιοῦνται καί ὅταν αἰσθάνονται ἱκανοί, μέ τή βοήθεια καί τοῦ Γέροντά τους τότε ἐπιχειροῦν τό μεγάλο ἔργο**. “Καθαρθῆναι δεῖ πρῶτον, εἶτα καθᾶραι· σοφισθῆναι καί οὕτω σοφίσαι· γενέσθαι φῶς καί φωτίσαι· ἐγγίσαι Θεῷ καί προσαγαγεῖν ἄλλους· ἀγιασθῆναι καί ἀγιάσαι, χειραγωγῆσαι μετὰ χειρῶν, συμβουλευσαι μετὰ συνέσεως” (Λόγος 3. 71. PG 35. 480) διδάσκει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος.

Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος ταυτίζει παιδαγωγική καί ἀγαπητική σχέση: «οὐδέν οὕτω πρὸς διδασκαλίαν ἐπαγωγόν, ὥς τό φιλεῖν καί φιλεῖσθαι» (P.G. 62, 529). Ἡ πνευματική σχέση μεταξύ τοῦ Κατηχητῆ καί τῶν παιδιῶν συνιστᾷ τήν πεμπτουσία τῆς διαδικασίας. Ὁ Ἱερέας καί ὁ Κατηχητής καί ἡ Κατηχήτρια πού ἔχουν τήν εὐγενῆ φιλοδοξία νά ὀδηγήσουν ἀγνές ψυχές, θά ἔχουν τή συναίσθηση ὅτι λειτουργοῦν ὡς

ὄργανα τοῦ Θεοῦ στήν ὑψίστη υπόθεση τῆς σωτηρίας. Καλλιεργοῦμε τήν ἐλπίδα τοῦ Παραδείσου, ἀλλά ὁ προσδοκώμενος Παράδεισος ξεκινάει ἀπό τή γῆ, ἀπό τήν Ἑνορία, ἀπό τήν Κατήχηση.

Γιά τό σημαντικό ἔργο μας ἀσφαλῶς χρειάζεται **καί κοσμική γνώση, ψυχολογική καί παιδαγωγική κατάρτιση καί ἐγκυκλοπαιδικά ἐφόδια**, μέ τά ὁποῖα θά ἐλκύσουμε πιά εὐκόλα, παιδιά καί νέους. Ὅμως ὑπέρτατη γνώση, εἶναι ἡ μίμηση Χριστοῦ, ἡ προσφορά ὅχι μόνο κάποιων σοφῶν ῥήσεων καί ἀνακαλύψεων, ἀλλά τοῦ ἑαυτοῦ μας, πού θά ἔχει καταστειῖ ὡς «Ἐπιστολή, γινωσκομένη καί ἀναγινωσκομένη ὑπό πάντων ἀνθρώπων» (Β΄ Κορ. 3, 2). **Τό κατηχητόπουλο, ὁ νέος καί ἡ νέα βλέπουν στό πρόσωπό μας κάτι τό ἱερό, ἓνα ἄνθρωπο πίστεως καί προσευχῆς.** Ἡ ἀγνότητά τους, ἰδίως σέ μικρότερη ἡλικία, τοὺς ἐπιτρέπει νά διακρίνουν τό γνήσιο ἀπό τό πλαστό, καί νά ἀκολουθήσουν τό πρῶτο, ἐγκαταλείποντας τό πλασματικό, τό πρόσκαιρο, τό ἐντυπωσιακό, τό διαφημιστικό.

Ὅλοι ἀντιλαμβανόμαστε πώς χωρίς τά νειᾶτα δέν ὑπάρχει μέλλον. Ἄν σταθοῦμε ἀγαπητικά καί διακριτικά πλάι τους, θά τά βοηθήσουμε ὥστε νά μεγαλουργήσουν. Ἄν τά παραμελήσουμε, θά ἐξελιχθοῦν σέ ζιζάνια. Θά γίνει αὐτό πού λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, «ὅπως ἡ χέρσα γῆ, τέτοιο πρᾶγμα εἶναι ἡ νεότητα πού παραμελεῖται, καί ξεπετάει ἀγκάθια πολλά, ἀπό πολλές πλευρές». Αὐτά τά **ἀγκάθια** πού **ἀνιχνεύαμε κάποτε** στά δελτία εἰδήσεων, **πλεονάζουν** ἤδη καί ἀπειλοῦν. Ἀδιαφορώντας θά κινδυνεύσει ἡ κοινωνία, γιατί θά γίνουν **κινούμενες βόμβες**, ἔτοιμες νά ἐκραγοῦν, μέ συνέπεια τή γενική ἀνασφάλεια. Οἱ δυσμενεῖς συγκυρίες εὐνοοῦν αὐτές τίς ἐκρήξεις καί ἤδη βιώνουμε **ἐκτροπές παντοῦ**. Πολύ φοβᾶμαι, ἀδελφοί μου, πώς «*Πάντα δέ ταῦτα ἀρχή ὠδίνων*» (Μτθ. 24, 8).

Ἀκοῦμε συχνά πολλούς καί σέ ποικίλους χώρους νά δηλώνουν πρόθυμοι «νά φτιάξουν, νά δημιουργήσουν, νά ἀνακαινίσουν». Αὐτό μπορεῖ νά ἔχει πεδίο ἐφαρμογῆς σέ ὑλικά πράγματα. Δέ συμβαίνει ὅμως τό ἴδιο στό χῶρο τῆς ψυχῆς· ἐδῶ ἀλλάζουν ἄρδην τά δεδομένα. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μιά ψυχοσωματική ἐνότητα καί ἔτσι πρέπει νά ἀντιμετωπίζεται. Σοφοί μεγάλοι ψυχολόγοι δέν διακρίνουν σῶμα καί ψυχή καί ὁ παιδαγωγός ὀφείλει νά ἐστιάζει στό συναμφότερον.

Γιά νά ἐπιχειρήσουμε τήν κατά Θεόν ἀγωγή τῶν νέων θά πρέπει νά ἔχουμε κάποιες **προϋποθέσεις**, οἱ ὁποῖες ὁμαδοποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

α) **Ἐκκλησιολογική βίωση.** Τοῦτο εἶναι συναίσθηση τῆς θέσης μας ἐντός

τῆς Ἐκκλησίας καί ἀποδοχή τοῦ λειτουργήματος ἑνός ἐκάστου. **Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι στήν κορυφή τῆς πυραμίδας, ὄχι μέ τήν κοσμική ἔννοια, ἀλλά μέ τή λατρευτική χάρη.** Ἐνσαρκώνει στό πρόσωπό του τά τρία ἀξιώματα τοῦ Κυρίου, ἤτοι τό Ἀρχιερατικό, τό Βασιλικό καί τό Προφητικό, ὅχι ὡς αὐταρέσκεια καί προσωπική προβολή, ἀλλά ὡς φανέρωση τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμον, ὡς Ἐσταυρωμένου καί Ἀναστημένου, καί ὁδηγοῦ τῶν πιστῶν «εἰς νομάς σωτηρίους». Ἐκεῖνος χειροτονεῖ τοὺς Ἱερεῖς καί τοὺς παρέχει τήν εὐλογία νά τελοῦν τή Θεία Εὐχαριστία, τίς ἄλλες ἱερές Ἀκολουθίες καί νά ποιμαίνουν τό λαό τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἱερέας μόνος του οὐδέν ἐπιτελεῖ, ἀλλά συντάσσεται μέ τόν Ἐπίσκοπο. Καί βέβαια, δέν πράττει κάτι ἄνευ γνώμης τοῦ Ἀρχιερέως. «Ὁ λάθρα τοῦ Ἐπισκόπου πράσσων τι τῷ διαβόλῳ λατρεύει» (Ἰγνάτιος, πρὸς Σμυρναίους, P.G.5, 708). Ἡ Ἐκκλησία ὑπηρετεῖ τό ἔργο τῆς σωτηρίας. Ὁ διάβολος ἀπεργάζεται συνεχῶς τήν ἀπώλεια. **Ἡ ἀνυπακοή, ἡ ἀπόκρυψη, ἡ ὑπονόμευση, ἐξυπηρετοῦν τόν Σατανᾶ.** Ὁ Ἱερέας συστήνει στόν Κατηχητή, στήν Κατηχήτρια καί ὅλα τα παιδιά νά συμμετέχουν στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας καί νά ἀγωνίζονται, ὥστε νά μή γίνει κάποια ἐκτροπή.

β) **Πνευματικότητα.** Ὅσοι διακονοῦμε τό ἔργο τῆς ἀγωγῆς **διδάσκουμε τό παιδί καί τό νέο, μαζί μέ τήν κατάκτηση τῆς γνώσης, νά καλλιεργήσῃ καί τίς ἀρετές,** ὥστε καί στήν ἐδῶ ζωή νά νιώθουν εὐτυχεῖς καί νά συντηροῦν ἐλπίδα ἀγαθῶν αἰωνίων. **Προέχει ἄρα ἡ δική μας πνευματική πρόοδος.** Αὕτη γίνεται μέ τή συμμετοχή μας στή Θεία Λατρεία, μέ τή μελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς καί ψυχωφελῶν ἀναγνωσμάτων, μέ διαρκῆ ἐτοιμότητα, ὥστε νά εἴμαστε «ἐπιστολή Χριστοῦ» (Β΄ Κορ. 3, 3). **Οἱ νέοι ἀντιγράφουν τή ζωή μας, ὄχι τά λόγια.** Εἰπώθηκε πὼς «αὐτός πού εἶσαι φωνάζει τόσο δυνατά, πού δέν ἀκούω αὐτό πού μοῦ λές». Ὅταν ἡ βιοτή εἶναι ἀντίθετη μέ τίς διακηρύξεις, ὄχι μόνο δέν πείθουμε, ἀλλά ἀπεναντίας ἐνοχλοῦμε. Τί νά περιμένουμε ἀπό τά παιδιά, ἂν εἴμαστε ἀσυνεπεῖς ἐμεῖς; Ἡ πνευματικότητα πρέπει νά εἶναι ἀντιληπτή στά εὐκόλα καί στά δύσκολα, στό σπίτι, στήν κοινωνία. Θά εἶναι «μίμηση τοῦ Χριστοῦ». **Ἡ πνευματικότητα ἀπαιτεῖ προσευχή ἀλλά καί μελέτη γιά τόν διδάσκαλον.** Ἔχουμε σημαντικά κείμενα, γιά ὅλους τοὺς βαθμούς γνώσης καί εὐφυΐας. Ὅποιος δυσκολεύεται στόν Ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ, ἅς μελετήσῃ τό Γεροντικό, τό Λαυσαϊκό, τόν Εὐεργετινόν καί βαθμιαία τήν Φιλοκαλία.

γ) **Κοσμικότητα.** Ζοῦμε στὸν κόσμον καὶ μοιραζόμαστε τὰ προβλήματα τῶν ἀδελφῶν μας. Λέγοντας κοσμικότητα, αὐτὸ ἐννοοῦμε καταρχάς. Δέν ἀγνοοῦμε ὅτι **καὶ λαϊκά τραγούδια ἐκφράζουν ἀγωνία γιὰ τὴ λαθεμένη πορεία τοῦ κόσμου.** Ὑπάρχουν **ἐκφράσεις** πού μποροῦν **νὰ ἀξιοποιηθοῦν** καὶ μέ αὐτές νὰ βάλουμε τὰ παιδιά σέ στοχασμό. Καὶ **κείμενα κοσμικῶν συγγραφέων** πού θὰ ἐπικαλεστοῦμε στὸν κατάλληλο καιρὸ καὶ θὰ δοῦμε ἀποδοχή, γιατί τὰ διαβάζουν οἱ νέοι αὐτοβούλως ἢ μέ προτροπές ἄλλων. Ἕνας ἴσως ἀρκεστεῖ στὴν Ἀγία Γραφή, ἀνάλογα μέ τὴν ἀγωγή του, ἄλλος μπορεῖ νὰ μελέτησε τὸν Ντοστογιέφσκι καὶ ἓνας ἄλλος ἴσως ἐστιάσει σέ ἓνα ποίημα, πού θὰ ἀναλύσουμε. Καὶ ὁ Ἀπ. Παῦλος μιλώντας στὴν Ἀθήνα, δέν ἄρχισε ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή, ἀλλὰ ἐστιάσε στὸν «Ἀγνωστο Θεό» (Πράξ. 17, 23). Ἡ κοσμικὴ μας συμπεριφορὰ προαπαιτεῖ ὄριο καὶ οἱ σχέσεις μας προϋποθέτουν κυματοθραύστη, πού νὰ μὴν μπορεῖ κανεὶς νὰ παραβιάσει.

Πλαί στό δικό μας ὀλιγόωρο ἔργο ἐργάζονται δύο ἄλλοι φορεῖς. Εἶναι ἡ **οἰκογένεια** καὶ τὸ **Σχολεῖο.** Τό σπίτι ἔχει χάσει τὰ γνωστά παραδοσιακά στοιχεῖα, ὅπου ἡ μάνα ἢ ἡ γιαγιά δίδασκε μέ τό λόγο καὶ τὴν καρτερία της. Τώρα οἱ **γονεῖς ἔρχονται κουρασμένοι, χωρίς τὴ διάθεση διαλόγου μέ τὰ παιδιά.** Συνειδητοποιοῦν τό **λάθος ὅταν τὰ παιδιά φτάσουν στὴν ἐφηβεία καὶ γίνονται σκληρά.** Ἡ ὅποια **προσπάθεια τότε, πέφτει συνήθως στό κενό,** γιατί ὁ νέος ἔχει διαμορφωθεῖ καὶ ἀντιδρᾷ ἀκόμη καὶ στὴν πιὸ ἀγαπητικὴ προσέγγιση. Οἱ γονεῖς «ὅ,τι σπεύρουν, θερίζουν», λέει ὁ λαὸς μας, κοντὰ στή διαπίστωση τοῦ Ἀπ. Παύλου: «Ὁ σπείρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερίσει καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει» (Β' Κορ. 9, 6).

Τὸ Σχολεῖο στοχεύει στίς γνώσεις. Ἡ ὕλη **πρέπει νὰ ὀλοκληρωθεῖ.** Γιὰ τὴν **ψυχὴ λίγοι Ἱεραπόστολοι-Παιδαγωγοὶ ἐνδιαφέρονται,** συχνά μέ **τίς εἰρωνεῖες τῶν συναδέλφων τους.** Οἱ στοχαστές γνωρίζουν πὼς «ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ δέν εἶναι ἓνα δοχεῖο γιὰ νὰ τό γεμίσουμε, ἀλλὰ ἐστὶ πού πρέπει νὰ τὴ θερμάνουμε» (Πλούταρχος). Ἐπισημαίνουμε ἐλάχιστους ἱεραποστόλους, πιστοὺς στὸν Θεὸ πού ἀγωνιοῦν γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῶν σπουδαστῶν τους. Ἀκοῦμε συχνά νέους καὶ νέες νὰ μιλοῦν ὁμορφα γιὰ σοφοὺς δασκάλους, γιὰ εὐφυεῖς καὶ ἐντυπωσιακοὺς. Ὅμως ὅλοι συμφωνοῦν γιὰ τὸν **Ἀνθρωπο Δάσκαλο, αὐτόν πού τοὺς συγκίνησε καὶ τοὺς ἔλλαξε τὴ ζωή.**

Ὑπέρτατη δύναμη καί μεγάλη εὐλογία ἡ **Ἐκκλησία**. Εἶχα τή χαρά καί φέτος νά καμαρώσω **χίλια παιδιά στήν Κατασκήνωσή μας, νά ἐκτιμήσω τό ἔργο τῶν νέων πού ἐργάστηκαν ἐκεῖ**. Γιά τήν προσφορά τούς **εὐχαριστῶ καί τούς ἐπαινῶ**. Ἡ ἀξία τῆς Κατασκήνωσης ἐγκείται στό ὅτι ἔχουμε τά παιδιά κοντά μας ὅλο τό 24ωρο καί μπορούμε νά τά παιδαγωγήσουμε θετικά μέ τό ἦθος μας καί μέ τόν λόγο μας.

Τώρα **ξεκινήσαμε τά Κατηχητικά μας Σχολεῖα**. Ὅλοι ἐμεῖς, ὁ Ἐπίσκοπος, οἱ Ἱερεῖς, οἱ Κατηχητές καί Κατηχήτριες εἴμαστε οἱ πατέρες καί μητέρες τῶν παιδιῶν μας. Ἡ πρώτη γέννηση τοῦ παιδιοῦ εἶναι σημαντική, ἀλλά ἡ ἀναγέννηση σημαντικότερη. Ὁ Ἀπ. Παῦλος γράφει «...ὥς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. Ἐάν γάρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γάρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε» (Α΄ Κορ. 4, 14-16).

Εἴμαστε οἱ Πνευματικοὶ Πατέρες τῶν παιδιῶν, τῶν ωραίων ὑπάρξεων πού ἀγκάλιασε ὁ Χριστός καί τά ἔθεσε πρότυπο. Τά ἔχουμε **μόνο μιά ὥρα τήν ἐβδομάδα**. Πολύ λίγη γιά τό ἔργο μας, πολύ μεγάλη ὥστόσο, γιά τό μέλλον τους· εἶναι «σφουγγάρια» καί **ἀπορροφοῦν ὅ, τι τούς προσφερθεῖ**. Ἐμεῖς, **ἄς ἐκμεταλλευτοῦμε αὐτή τή δυνατότητα, ἄς στηρίζουμε ὁμορφα ὄνειρα καί ἄς χαλκεύσουμε προσωπικότητες**, πού θά μᾶς βλέπουν αὔριο καί θά μᾶς ἐκφράζουν τήν εὐγνωμοσύνη τους. Αὐτή θά εἶναι ἡ ἀποζημίωσή μας. **Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι καί ὁ Θεός θά ἐκτιμήσει τήν πρόθεση καί τήν ἀπόδοσή μας**.

Ἀγαπητοί μου Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Τό ἔργο εἶναι δύσκολο, γιατί δέν οἰκοδομοῦμε σέ παρθένο τοπίο. Ἔχουν προηγηθεῖ ἄλλοι μέ ὄχι πάντα σωστές «ἐγγράφες». Ἴσως ἡ οἰκογένεια δέν ἔδειξε τήν κατάλληλη ἐπιμέλεια· ἴσως ἓνας οἰκεῖος, πού δήλωνε ἄθεος, ἐνστάλαξε μηνύματα ἀπιστίας. **Κάποιοι δάσκαλοι θά κλῶνισαν ἀξίες καί ἰδανικά**. Ὅταν αὐτά τά ἀρνητικά προστίθενται, καλύπτεται ἡ ψυχὴ ἀπό κρούστα, πού πρέπει νά διαρραγεῖ μέ εὐαισθησία, νά καθαρίσει ἡ πληγὴ, νά θεραπευτεῖ μέ ἀγάπη καί νά ξεκινήσει ἡ εὐλογημένη διαδικασία. Ὡς θεραπευτές θά διώξουμε ἀπὸ τήν ψυχὴ τό σκοτάδι καί θά τή διευκολύνουμε, ὥστε νά γεμίζει φῶς.

Στήν «ἔρημο» τῆς ζωῆς ὑπάρχουν εὐτυχῶς καί «ὀάσεις». **Ἔχουμε νέους μέ πίστη καί ἰδανικά.** Ὁ Θεός εἶχε καί ἔχει πάντοτε τοὺς δικούς Του, “τό ἐκλεκτόν λείμμα” διαχρονικά. **Αὐτοί μεταλαμπαδεύουν τή φλόγα τῆς πίστες στοὺς ἄλλους.** Θά ἀφουγκραστοῦμε τήν ἀνάσα τῶν παιδιῶν, τή δίψα τους γιά τήν Ἀλήθεια, πού εἶναι ὁ Χριστός, καί θά προχωρήσουμε. Ἔχετε τήν εὐλογία καί τήν ἀγάπη μου. Καλή ἐπιτυχία στό ἔργο πού σᾶς ἐμπιστεύεται ἡ Ἀγία μας Ἐκκλησία.

+Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος